

OD. No. 1778

VVV

Naam NEDERLANDERS die POLEN BEZOEKEN

Zie ook: ACD/O. dossier: BEZOEKEN AAN LANDEN A.H.V.G. DOOR NEDERLANDERS

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
10/2/57											
4/12-57	C	23-2									
29-3	C	10/4									
2-5	C										
10/4	H/ACR	13/4									
13/4	Kara	4/5									
4/5	C	8/5									
17/5	IV	21/5									
6/7	KES	7/7									
7/8	D	7/8									
11/10	Din	9-4									
1/5-53	KEW	4/5									
4 JAN 1956 4 JAN 1956											

DOSSIER No.: OD 1778

NAAM: Nederlanders die Polen bezoeken

Uit			In	Uit			In	Uit			In
Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum	Datum	Aan	Paraaf	Datum
		-	13-3								
29-3	C ^{VII}	-	10/4								
10/4	H/4	-	13/4								
13/4	Kara	-	4/5								
4/5	C	-	8/5								
17/5	IV	-	21/5								
6/7	KEB		27								
7/8	D	-	7/8								
11/10	Dis		-								
17/10	over. D		-								
27/10	over C		-								
8/4	over Dis		9-7								
1/5 '53	KEW		4/5								
4 JAN 1956	D		5 JAN 1956								

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1778

NAAM: NEDERLANDERS DIE POLEN BEZOEKEN.

1. Aangelegd op 2-2-51 op aanwijzing van CXII door
ACD 4C *lg.*
2. Gezien in verband met CO 103669. ACD gelieve de stukken uit dit
OD over te nemen in het te vormen PD van Impelen.
Afd GVN/II, 31 Maart 1951.
3. *Per overtuiging ingezien. Oplegg. C.V.I. 4.5.51 te H. H. H. H.*
4. Ingevolge minute 2 zijn de stukken betreffende A.v. Impelen gelicht en in
diens PD gevoegd.
ACD 4 C *E* 18-5-51
5. *Teruggeven naar ACD. Niet terug te dienen. KEW 7/7/51*
6. ^Voor zover van de geagendeerde stukken (in dit OD geborgen) het schutblad
aanwezig was dit bijgevoegd. okt. *10*

RAPPORT VAN KB

AAN CVV

No.: 3839

Betr.: NEDERLANDSE VIOLISTEN NAAR POLEN.

Typ. D.

UITTREKSEL

Uit: PD 5439

Voor: OD 1778

o.a.v.: CVVI

Dat.: 21/2-52

Par.: 94e

16.322.1

09.228

08.2 OD 1778 6.556

09.1.09.228

15 JAN 1952

ACD/128017

Uit goede bron werd vernomen, dat GORZYNSKI telefonisch inlichtingen heeft gevraagd over violisten, die men hem heeft aanbevolen om naar Polen te gaan en wel over:

X1/1 / SALOMONS, Nap de KLEIN en SCHEERS.

KB, 14 Januari 1952

VRIJ VOOR ACTIE

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

Afd./Sect.: *CVRI*

Dat.: *28/12/51*

Par.: *7/5*

Interne aanwijzingen ACD.

dw.

ACD. *4C*

Dat.: *10-2-52*

Par.: *1/11*

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1/ CEF

21/12/51

Resie a. genoteerd 20/12 jw CEF_{III}

CVRI

25/12 jw CVRI

afj

2/ ACD 2/1/52

3/ CEF

*naast afgeleverd sup. aadbank Noord
geschied CEF_{III} 30/1/52 jw*

ACD

15912
131534

OP KAART
ACD/48
DAT: 8-1-51
PAR: HAK

16.383	08.2
19.1-09.238	
18 DEC. 1951	
ACD/125 268	

B.
D.A./1-067/W. 1297.

Le ressortissant néerlandais :

X BOKSTIJN, Frédérick, né à Rotterdam le 20-8-1922, commis de transport, alié à Rotterdam, pp. 492.421 délivré à Rotterdam le 8-6-1948,

a été contrôlé le 27 novembre 1951 vers 11,15 heures se rendant à Varsovie.

A déclaré avoir logé, à Bruxelles Hôtel Scheers
Adresse déclarée à l'étranger : Polocean Gdynia.

Le 10 décembre 1951.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD,
(Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

ONAFGEDAAN

CO 125-767

Afd./Sect.: C-400

Dat.: 20/12/51

Par.: 13

Interne aanwijzingen ACD.

Handwritten initials

ACD. 4c

Dat.: 26-2-52

Par.: 1

Handwritten mark

Handwritten signature

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

1. *CVN* 24/12/51 *f* *grijs CVNI* 28/12

2. *CVN* 4c *f*

Sur C. van Duijnhout 24/12 *CVNI*

3. *CEP* *grijs e. genoteerd* 24/12 *LEF II f*,
ACD 24/12 *f*

4. *CVN* *die bijgevoegd bij rapport* 24/12 *f*
CVNI, bevestigde actie 28/12

5. *Kare C. Is Jansen uit m. B. J. D. Jansen* 24/12 *CVNI*

6. *KE* → *CVNI*
Wat B. is besproken 1.2.52. Hij zijn hierin g. in te nemen
en komen hier waarden op terug. Kare. 1.2.52

Handwritten initials *CVNI* *ACD* *f* *24/12*

5913

B1535

16.383 08.2
09.1.09.228

18 DEC. 1951

ACD/125 267

B.
D.A./1-067/W.1298.

OP KAART
ACD/
DAT: 1-2-51
PAR: 2

Les ressortissants néerlandais :

Naarden
X JONKER, Willem, Apeldoorn 14-6-1907, néerlandais, directeur, Naarden.

02
X RODING, Jacob, Amsterdam le 15-2-02, commerçant, néerlandais, Naarden,

ont été contrôlés le 27-XI-51 venant d'Amsterdam à 10 heures 15' par avion K.L.M., se rendant à Varsovie à 11 heures 15' par avion L.O.T.

JONKER : 417.328 (pp. n°) délivré à Haarlem le 15-X-1948, renouvelé par pp. 446.909 délivré à Singapour le 30-XI-1949, renouvelé par pp. DO 36.291 délivré à Haarlem le 17-8-1951 avec visa polonais 115/51 délivré le 27-XI-51, par le vice-consul de Pologne aux Pays-Bas, Dr. Edward Holender.

RODING : pp. A. 23115 délivré à Téhéran le 13-2-1947 avec visa polonais n° 114/51 délivré à Amsterdam le 27-XI-51.

Le 10 décembre 1951.

S.T.

Nr.Gr.F.D.1284/51.

Bijlagen: 10.

Onderwerp: Terugkeer van negen
Nederlanders uit Polen.

CONFIDENTIEEL

UITTREKSEL

Uit : OD 581

Ag.no. : 118287

Voor : OD 1778

118287
DUPLICAAT

13 September 1951.

ED
1778
formule
in
PB's van
Aitrokkens

In vouwe dezès gelieve U aan
te treffen een uittreksel uit een veil-
lighedsrapport opgemaakt door Z,
naar de inhoud waarvan korthedshalve
wordt verwezen.

S.T.

AAN:

Hoofd B.V.D.

typ:29

coll: V

Datum van het bericht : 9 September 1951.
 Rapporteur : Eigen bericht.
 Van wie is het bericht afkomstig : ---
 Betrouwbaarheid van het bericht : ---
 Betrouwbaarheid van de berichtgever : ---
 Welke acties zijn ondernomen : Bagagecontrole I.D.Amsterdam wordt ingelicht.
 Met welke instanties wordt samengewerkt : I & A Schiphol.

Onderwerp: Terugkeer van negen
 Nederlanders uit Polen.

B E R I C H T.

Op 8 September 1951, te omstreeks 18.00 uur arriveerden met het K.L.M. vliegtuig uit Praag, op Schiphol negen in elkanders gezelschap reizende Nederlanders, die blijkens hun resp. paspoorten als volgt waren genaamd:

<u>BROEK van der, J.L.</u>	Zie formulier
<u>BRUERMANN, H.</u>	" "
<u>STAPHORST, P.</u>	" "
<u>LAMBERT, P.</u>	" "
<u>DIJK van, C.M.</u>	" "
<u>JURGENSEN, C.H.</u>	" "
<u>SNIP, F.N.</u>	" "
<u>SLACHTER, J.</u>	" "
<u>SCHINKEL, R.</u>	" "

- P 2's

Bovenvermelde personen, met uitzondering van SCHINKEL keerden terug van een vacantiereis uit Warschau, alwaar zij ongeveer 14 dagen hadden verbleven op uitnodiging van het W.V.V. SCHINKEL, R. voornoemd, was ongeveer vijf maanden geleden via Roosendaal uitgereisd naar Roemenië, alwaar hij voor herstel van zijn gezondheid (asthma), had verbleven.

In samenwerking met ambtenaren van I & A werd hun bagage grondig gecontroleerd. Alleen bleken zij een pakket te hebben gekregen, inhoudende een boek met foto's van de verwoeste stad Warschau en de plannen voor de opbouw van deze stad, alsmede verschillende folders propagandalectuur voor het communisme.

Zij werden allen door een groot aantal familieleden afgehaald.

B. 606
B.
D.A./1-067/W. 833

06383

002

09.1-09.238

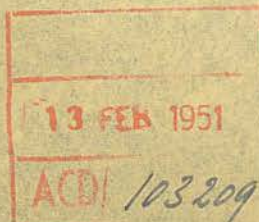

Le ressortissant néerlandais :

K R A L A W D, Léd.
Leipzig le 5-9-1916,
dlié à La Haye,
pp. Néed. 798.496, émis à La Haye,
le 25-8-1949.

a été contrôlé le 29-1-1951 vers 15 heures, venant de
Varsovie. L'intéressé a déclaré poursuivre son voyage
à destination des Pays-Bas par chemin de fer.

Le 5 février 1951.

Schutblad is vernietigd

L/AB

95157 (c) 6.55
19.1-09.238 75.48
19.1-09.238
27 NOV. 1950
ACD/97870

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN
Bijlage: een +

Kenmerk: Directie Algemene Zaken/AZ

Datum: 24 November 1950.

Onderwerp: Artikel Poland To-day.

Nummer: 115917

1095157
95989
./.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer onder verwijzing naar dezerzijds missive dd. 30 October 1950, No. 102298, hiernevens ter kennisneming te doen toekomen aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken afschrift van een brief dd. 10 November jl., No. PCZ-3449/2894, van Harer Majesteits Ambassadeur te Washington met een bijlage, betreffende een artikel in het November-nummer van het in de Verenigde Staten verschijnende Poolse propagandablاد "Poland To-day".

's-Gravenhage, 24 November 1950.

Aan het Ministerie van
Binnenlandse Zaken,
t.a.v. de Binnenlandse
Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

10 November 1950

Nederlands oordeel over Polen.

In het November nummer van het blad "Poland Today" maandelijkse publicatie van de "Polish Research and Information Service" te New York, trof ik een artikel aan: "Foreigners on Poland" waarin voor het huidige Polen gunstige uitspraken vermeld worden van 4 Nederlandse intellectuelen, die blijkbaar Polen onlangs bezocht hebben n.l. de heren Bot, Sandberg, Flot-huis en Braat.

./.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiermevens bovenvermeld artikel in tweevoud aan te bieden.

De Ambassadeur,
voor deze:

Dr. H. A. C. Slotemaker de Bruine

Aan Zijne Excellentie
de Heer Minister van Buitenlandse Zaken
te
's-Gravenhage

Fishermen on the Baltic Sea hauling in the day's catch

FOREIGNERS ON POLAND

Recently a group of four Dutch intellectuals toured Poland and at the close of their trip they gave Polish newspapers their impressions of what they saw.

The Dutch architect, Jacob Bot, noted that "In Poland one feels the tremendous effort to assure an all-out development of the arts. As an architect I was naturally interested in the reconstruction of Polish cities and from what I have seen I have come to have a high regard for Polish city planning. Because the country has entered upon the road to socialism it can point to great achievements in rebuilding and in the fight for peace."

W. Sandberg, a museum director in Amsterdam, declared, in part, that the repair of war damage in Poland is progressing much faster than in western Europe. "I have visited many countries since the end of the war but I have not seen any country as devastated as Poland. The speed with which you are carrying on the work of reconstruction is truly astounding. I admire the enthusiasm with which Poles are rebuilding their cities and industries, and I am sorry that the western press writes so little about Poland."

M. Fluthuis, the composer, said: "I admire the heroic reconstruction work of the people of Warsaw. In this connection I think that the destruction of Rotterdam was

'child's play' when compared to the destruction of Warsaw. It is equally 'child's play' to examine the reconstruction of Rotterdam alongside what has been done in Poland's capital. What strikes me especially is that everyone, regardless of views and convictions, takes part in rebuilding the country. I met prominent Catholics who are active in shaping the new Poland and in the work for peace. I have also seen in Poland how one can eliminate the exploitation of man by man and how to channel production into the service of all. And finally, as a composer, I like the wide scope given to contemporary Polish music, the high level of musical composition, the excellence of published musical works, and the opportunities provided by the government to student musicians."

The sculptor, P. Braat, observed that he had been in Poland in 1948 as a participant in the World Congress of Intellectuals for Peace held in the city of Wroclaw. "I can therefore easily appreciate," he said, "the enormous progress in reconstruction accomplished by the Polish people in the past two years. Their achievements in the fight for peace are equally notable. These achievements are greater than those of Holland where we could not adequately respond to the Stockholm Peace Appeal because meetings and peace activities are forbidden."

PROCUREUR - GENERAAL
FGD. DIRECTEUR VAN POLITIE
TE 'S-HERTOGENBOSCH

95 157
(C)

9. 238 15. 21
15 NOV. 1950
ACD/970421

'S-HERTOGENBOSCH, 13 November 1950.

Afd. No. 429-Kab.-
Pol.

Bijl. 1 + 3 couranten. *in 10 velen*

Betreffende: Polse lectuur.

NIET O.K.
ACD/ <i>ye</i>
DAT: <i>16-11</i>
PAR: <i>CUR</i>

GEHEIM.

Ter kennisneming en beschikking
in handen gesteld van den Heer
Hoofd van de Binnenlandse Veilig-
heidsdienst, Javastraat 68 te
's-Gravenhage, onder verwijzing naar
diens schrijven d.d. 27 October 1950
no.95158 Vertrouwelijk.

95157

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

A.H.M.H. Receveur. a.g.

No. 1017

Betreffende: strekking Poolse lectuur.

Met verwijzing naar mijn rapport No. 977 dd. 17.8.50, heb ik de eer UEGA beleefd te berichten, dat in het Poolse blad "Rzeczpospolita" van 24 September jl. een artikel voorkomt, hetwelk vrij vertaald als volgt luidt:

Resolutie van de Communistische Partij in Nederland.

Den Haag (P.A.P.)

De CPN maakt bekend, dat de jongste troonrede enkel het advies bevat van de regering Drees: "Alles voor de oorlog en niets voor het volk".

De grote massa van het Nederlandse volk wordt echter door de CPN opgeroepen om te eisen, dat Nederland niet zal deelnemen aan het Noordatlantisch Pact, dat het zich zal scharen achter de Russische vredesoproep voor verlaging van de oorlogsuitgaven, verlaging van de belastingen, van de prijzen der levensmiddelen en verhoging van de lonen.

In de Gazeta Polska van 21 October 1950, komt het volgende artikel voor:

Van het Internationale Wereldtoneel.

Oproep van de Federatie van Ex-Politieke gevangenen, gericht aan de Bonden, aangesloten bij de F.I.A.P.P. (Federatie ex-Politieke Gevangenen) in Italië, Frankrijk, België, Nederland en Duitsland.

De secretaris van de F.I.A.P.P. (secretariaat gevestigd te Warschau) maakt bekend, dat de F.I.A.P.P. een oproep heeft gericht aan de aangesloten bonden bij de F.I.A.P.P. Italië, Frankrijk, België, Nederland en Duitsland en tevens aan de groeperingen van de ex-politieke gevangenen en de illegale verzetsbewegingen, met het verzoek om op 15.11.50 deel te nemen aan de internationale actie tegen het plan Schumann. Dit initiatief is uitgegaan van de Internationale Vereniging van Mijnwerkers en Metaalbewerkeren, behorende tot de S.V.Z.Z. (Socialistische Federatie van Vakverenigingen), die allen strijden voor het behoud van de vrede en tegen de wedergeboorte van het fascisme.

De F.I.A.P.P. constateert, dat allen zich met alle beschikbare middelen moeten verdedigen en zich verenigen in de strijd tegen het Plan Schumann.

In de Gazeta Polska van 23 en 24 October 1950, komt het volgende artikel voor:

Voor het Tweede Bonds Vredescongres. Nederland.

In Amsterdam begon de algemene conferentie van de Nederlandse strijders voor de vrede, waaraan ongeveer zeven duizend gedelegeerden deelnamen, die alle rangen en standen van Nederland vertegenwoordigden. Onder de deelnemers bevonden zich afgevaardigden

Aan
den Heer Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie
te

's-Hertogenbosch.

Procureur-Generaal
Fgd. Directeur van Politie

Ingekomen: 10 Nov 50

Afd. Pol No. 424 Kab

den van verschillende politieke partijen, vakverenigingen, vrouwen- en jeugdorganisaties. Er namen ook afgevaardigden van Groot - Brittannië, België en andere landen deel, "e Nederlandse Autoriteiten gaven geen toestemming tot deelname van afgevaardigden van de Sowjet - Unie en van de landen der Volksdemocratiën, hetwelk een diepe verontwaardiging verwekte bij alle aanwezige deelnemers.

De voorzitter van het Nederlandse Comité voor de Vrede, Bakker, verzocht de aanwezigen om nog intensiever de strijd voor de vrede te voeren en besprak verder de grote belangrijkheid van het naderende Tweede Wereldvredecongres.

Verder memoreerde hij, dat men hier in Nederland reeds 428.000 handtekeningen verzameld heeft, ondanks de belemmering van regeringskringen.

In de Gazeta Polska van 24 October 1950 komt het volgende artikel voor :

" Nederland ,

Van het internationale toneel.

Nederland reorganiseert.

Verwijdering van drie leden der Nederlandse Regering "en Haag.

De Nederlandse minister van oorlog en Marine, Schokking, de Staatssecretaris van het Ministerie van Oorlog, Fokkema Andreae, en de Staatssecretaris van het Ministerie van Marine, Vice-admiraal Moorman, hebben hun ontslag aangeboden.

Het dagblad "De Telegraaf" bericht, dat deze ontslagaanvragen het gevolg zijn van de ontevredenheid in regeringskringen over het te langzame tempo der herbewapening van Nederland.

Verder deelt men mede, dat onenigheden zijn ontstaan tussen vertegenwoordigers van Washington en de vertegenwoordigers van het Nederlandse leger, welke onenigheden zich einde September tot een conflict verscherpten, daar de Amerikanen van Nederland vorderen vermindering van credieten voor leger en vloot. Deze vorderingen stietsen op de tegenstand van het Nederlandse legercommando, toen 4 October van dit jaar in Den Haag de opperbevelhebber Veldmaarschalk Montgomery aanwezig was. Dit conflict is beëindigd met de verklaring van de Staatssecretaris Moorman, n.l. dat Nederland niet van plan is zijn vloot in te krimpen. Hiermede was Washington het niet eens en de onfortuinlijke vertegenwoordigers der Nederlandse Regering werden van het toneel verwijderd; .

De Inspecteur A.

PROCUREUR - GENERAAL
FGD. DIRECTEUR VAN POLITIE
TE 'S-HERTOGENBOSCH

95157

'S-HERTOGENBOSCH, 2 November 1950.

Afd. No. 429-Kab.-
Pol.

Bijl. 3.

Betreffende: Poolse lectuur.

NIET O.K.
ACD/ *40*
DAT: *1/6-11*
PAR: *008*

09.230
05.21
05.40
09.1-09.230
GEBIED.
- 4 NOV. 1950
ACD/ *96268*

Ter kennisneming en beschikking
in handen gesteld van den Heer
Hoofd van de Binnenlandse Veiligheids
dienst, Javastraat 68 te 's-Graven-
hage, onder verwijzing naar diens
schrijven d.d. 27 October j.l. no.
95158 Vertrouwelijk.

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

Co 95157

[Handwritten signature]

A.H.M.H. Receveur. a.g.

Maastricht, 31 October 1950.

No. 1012

Betreffende: Strekking Poolse lectuur.Procureur-Generaal
Fgd. Directeur van Politie
Ingekomen: 2 Nov 50

Met verwijzing naar mijn rapport No. 977 dd. 17.8.50 met onderwerp alsboven, heb ik de eer UEGA beleefd te berichten, dat in het h.t.l. onder de Polen verspreide blad "Rzeczpospolita" van 1 October jl. een artikel voor komt, hetgeen vrij vertaald als volgt luidt:

"Een brief van de Nederlandse arbeiders aan het Centraal comité van de Poolse arbeidersbonden."

De delegatie van de Nederlandse arbeiders, die op uitnodiging van het Poolse Centraal Comité van de arbeiders haar vacantie in Polen heeft doorgebracht, heeft vanuit Nederland een dankbetuiging gezonden aan genoemd Pools comité, waarvan de inhoud als volgt luidt:

Dank zij de grote solidariteit en gastvrijheid hebben de leden van onze delegatie hun vacantie, welke in de kapitalistische landen niet in hun bereik ligt, bij U doorgebracht. In Uw land, waar de arbeider vele jaren onder de allerslechtste omstandigheden heeft moeten werken, zagen wij een vrije arbeidersklasse, die aan haar toekomst bouwt zonder uitbuiting van een mens door een mens. Zij bouwt aan een vrije toekomst zonder tirannie. Voorts was de delegatie zeer enthousiast over de bliksemsnelle opbouw van het zo verschrikkelijk geteisterde Warschau. Grote indruk heeft Uw volk op ons gemaakt door de strijd die het voert voor het behoud van de vrede. In de fabrieken en ondernemingen die wij bezochten zagen wij hoe de arbeiders met grote liefde en toegewijdheid hun werk verrichtten. Dit is alleen mogelijk in een land waar de arbeiders geen vrees behoeven te hebben voor het verlies van hun werk en waar het kapitalisme geen invloed meer heeft. Verder zagen wij hoe de vrouwen gelijk berechtigd waren met de mannen; niet alleen in arbeidsgelegenheden doch ook in politiek en sociaal opzicht."

In het eveneens h.t.l. verspreide blad "Gazeta Polska" van 11 dezer komt een artikel voor, hetwelk vrij vertaald als volgt luidt:

Nederland. Voor het Wereldvredecongres.

"Den Haag. In verband met de organisatie van het Tweede Wereldcongres van strijders voor de vrede is een hernieuwde actie ingezet tot het verzamelen van handtekeningen voor de vrede en tegen het gebruik van de atoombom. Onder deze z.g. Oproep van Stockholm hebben tot 2 October 1950 vierhonderd- duizend Nederlanders hun handtekening geplaatst."

Aan
den Heer Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie
te

De Inspecteur A

s-Hertogenbosch.

REDAKCJA: Warszawa ul.
Marszałkowska 3/5 Telef.:
Red. nac. 4-24-75, sekretarz
Red. 4-24-76 dział zagraniczny:
7-05 88, dział miejski 7-35 66

ADMINISTRACJA Warszawa
ul. Wiejska 12 Prenumerata
przyjmuje PPK „Ruch” — oddz
w Warszawie, Srebrna 12
na konto P. K. O. Nr 1-4692

Prenumerata miesięczna
począ — 135 zł

RZECZPOSPOLITA

DZIENNIK POLITYCZNO - GOSPODARCZY

Rok VII

WARSZAWA, NIEDZIELA I PAŹDZIERNIKA 1950 ROKU

Nr 270 (2194)

WYDAWCA: Spółdzielnia
Wydawnicza - Oświatowa
„Czytelnik” Warszawa
ulica Wilejska 12

Cena 10 zł

Dla uczczenia 33 rocznicy Rewolucji Październikowej

Miliardy złotych ponad plan wygospodaruje polski świat pracy

W dniu święta Chin Ludowych

Depesze gratulacyjne z Polski

Z okazji Święta Narodowego
Chin Ludowych, Prezydent R.P. —
Bolesław Bierut, Premier Józef Cy-
rankiewicz i Kierownik MSZ —
dr Stanisław Skrzyszewski wysłali
depeze gratulacyjne następujące
treści:

Pan Mao Tse-tung

Przewodniczący Centralnego Rzą-
du Ludowego Chińskiej Republiki
Ludowej — Pekin

Panie Przewodniczący!

W dniu Święta Narodowego Chiń-
skiej Republiki Ludowej przesyłam
najserdeczniejsze pozdrowienia dla
narodu chińskiego i dla Pana oso-
biście.

Trwająca kilkadziesiąt lat uporczy-
wa, bohaterska, nie cofająca się
przed największymi ofiarami walka
najlepszych synów i córek ludu chiń-
skiego przeciwko imperializmowi i
jego marionetkom była i jest przed-
miotem szczególnego podziwu i go-
rącej sympatii narodu polskiego.
Z taką samą sympatią naród polski
śledził wszystkie sukcesy narodu
chińskiego w odbudowie i przebud-
owie kraju po wyzwoleniu spod jarz-
ma imperialistycznego wyzysku.
Wspaniałe zwycięstwo narodu chiń-
skiego dodaje otuchy wszystkim na
rodóm walczącym o swe wyzwolenie.
Zwycięstwo to jest olbrzymim wkła-
dem w walkę o pokój, prowadzoną
przez światowy obóz postępu i de-
mokracji pod przewodnictwem Wiel-
kiego Związku Radzieckiego.

Dziś, kiedy bohaterski naród chiń-
ski zajął należne mu miejsce w wiel-
kiej rodzinie wolnych narodów świa-
ta,

Dalsze zobowiązania produkcyjne

Masy pracujące całej Polski wspaniałymi osiągnięciami produkcyj-
nymi uczczą 33 rocznicę Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej
oraz II Światowy Kongres Pokoju. Z różnych dzielnic kraju nadchodzą
w dalszym ciągu wiadomości o zobowiązaniach podejmowanych przez za-
łogi fabryk, robotników rolnych i młodzież, którzy pragną przyspieszyć
realizację planu 6-letniego i w ten sposób zwiększyć swój wkład w dzieło
utrwalenia pokoju na świecie.

Depesza Stalina i KC WKP (b)

PEKIN (PAP). Jak donosi agencja
Nowych Chin, przewodniczący Cen-
tralnego Rządu Ludowego Chińskiej
Republiki Ludowej Mao Tse-tung
otrzymał od przewodniczącego Rady
Ministrów ZSRR Generalissimusa
Stalina następującą depeszę z okazji
święta narodowego Chin:

„Z okazji I rocznicy utworzenia
Chińskiej Republiki Ludowej pro-
szę przyjąć, Panie Przewodniczący,
moje braterskie pozdrowienia.

Zyczę wielkiemu narodowi chiń-
skiemu i Panu osobiście dalszych
sukcesów w budowie niezależnych
Chin ludowo-demokratycznych.”

W depeszy Komitetu Centralnego
Komunistycznej Partii Związku Ra-
dzieckiego do KC KP Chin czytamy:

„Z okazji I rocznicy Chińskiej Re-
publiki Ludowej Komitet Centralny
Komunistycznej Partii Związku Ra-
dzieckiego gorąco pozdrawia brat-
nią Komunistyczną Partię Chin —
oromatora i organizatora walki naro-
dowo-wyzwoleńczej oraz wielkich
historycznych zwycięstw narodu
chińskiego.

PEKIN (PAP). Jak donosi agencja
Nowych Chin, Mao Tse-tung otrzy-
mał depesze gratulacyjne od prezy-
denta Gottwalda, prezydenta Piec-
ka, prezydenta Indii Shri Rajendra
Prasada, prezydenta Burmy Sao
Shwe Thako, oraz przewodniczące-
go Zgromadzenia Płn. Korei — Kim
Du-bong.

Imponującą manifestacją na apel za-
łogi huty „Pokój” odpowiedzieli robot-
nicy Państwowej Fabryki Nr 1 w To-
maszowie Mazowieckim, deklarując
zobowiązanie produkcyjne ponad plan
wielomilionowej wartości. Po przemó-
wieniu przodowników pracy i przed-
stawicieli poszczególnych działów u-
chwalono z entuzjazmem przyjęcie re-
zolucji, która głosi:

Zobowiązujemy się dać w roku
bież. ponadplanową produkcję ogół-
nej wartości 81 mln. zł.

Zobowiązujemy się wygospodaro-
wać poprzez racjonalizację parku ma-
szynowego i metod pracy, współza-
wodnictwo, pogłębienie szkolenia ro-
botników nie wykonujących norm, po-
prawę jakości i obniżenie proc. odpad-
ków oraz akcję oszczędnościową —
kwotę 199 mln. zł. ponad przewidzia-
ny wskaźnik socjalistycznej akumulacji.

Przez skrócenie cyklu inkasowego
zobowiązujemy się — wyzwolić do koń-
ca rb. dla innych celów gospodarki
narodowej środki obrotowe na kwotę
1,2 miliarda zł.

ZOBOWIĄZANIA ROBOTNIKÓW ŚLĄSKICH

Na Górnym Śląsku w dalszym cią-
gu zobowiązania rocznicowe podejmu-
ją robotnicy przedsiębiorstw budowl-
nych, zakładów przemysłu szklarskie-
go, cementowego, elektrotechnicznego.
Poważne zobowiązania podjęły rów-
nież załogi hut.

go współzawodnictwa wszystkich ro-
botników zatrudnionych przy budo-
wie Nowej Huty. Sendor wraz ze swo-
ją grupą zobowiązał się ukończyć
przedterminowo zbrojenie budynku
szkolnego w jednej z dzielnic miasta.

INNE ZOBOWIĄZANIA

45-osobowy zespół młodzieżowy
ZMP w Państw. Przedsiębiorstwie
Budowlanym KAM w Warszawie zo-
bowiązał się osiągnąć przy pracy do
dn. 31 października rb. 250 proc. nor-
my, co pozwoli zaoszczędzić przy bu-
dowie szkoły na Mariensztacie 9.720
roboczno-godzin, przedstawiającej
wartość 591.948 zł.

Dalsze ulgi podatkowe dla chłopów przystępujących do spółdzielni produkcyjnych

Na posiedzeniu w dniu 27 wrze-
śnia Prezydium Rządu powzięło
uchwałę, mającą duże znaczenie dla
rozwoju wszystkich trzech typów
rolniczych spółdzielni produkcyj-
nych.

Niezależnie od już istniejącej ulgi
wej stawki podatkowej, wynoszącej
3,5 proc. przychodowości dla rolni-
czych zespołów spółdzielczych (III
typ) i rolniczych spółdzielni wy-
twórczych (II typ) oraz 30 proc. ob-
niżki normalnego wymiaru od grun-
tów włączonych do Zrzeszeń Upra-
wy Ziemi (I typ), uchwała Prezy-
dium Rządu przewiduje znaczne os-
biste ulgi podatkowe dla chłopów,
którzy zgłosili lub zgłoszą swoje
przystąpienie do spółdzielni produk-
cyjnych po zbiorach 1950 roku.

Chłopi, którzy po zebraniu indy-
widualnych zbiorów przystąpili do
spółdzielni produkcyjnych II i III ty-
pu i deklarowali zespołowe siewy i

Święto Narodowe
Chińskiej Republiki Ludowej

Mao Tse-tung, wódz zwycięskiej rewolucji chińskiej, przywódca
475-milionowego bohaterskiego narodu

Wielka historyczna data

UKORONOWANIEM historycznej, umiejętnie wykorzystane-
go zwycięstwa rewolucji chińskiej przez Komunistyczną Partię Chin,
skiej było powstanie Chińskiej uczą narody całego świata, jak
Republiki Ludowej. W skład wiel. walczą o wolność społeczną i pa-

SRODA
11
PAŹDZIERNIK
OCTOBRE
Nr 242/1477
ROK X.

REDAKCJA
24, rue Stephenson, PARIS XVIII
Tel. MON 88-26 I MON 88-27

ADMINISTRACJA
7, rue Crillon, PARIS IV.
TELEFON: ARC 46-43 I 53-78
Filia w LENS: 1, Av. de Varsovie
Tel.: 383.

Filia w BELGII:
199, Av. Brugmann, Bruxelles,
Tel. 44.47.79 I 43.78.60
Cena w Belgii 2 fr. h.

CENA
PRIX 8 fr.

Gazeta Polska

DZIENNIK WYCHODŹSTWA
POLSKIEGO WE FRANCJI I BELGII

«**NIEPODLEGŁOŚĆ**»

«JOURNAL POLONAIS» fondé
sous l'occupation ennemie en 1941

(we Francji: Paris CC 2971-52
(w Belgii: Bruxelles CC WADECKA 3470-44)

Aspiryna droższa

W związku z wzrostem cen maki, która podróżowała o 616 fr. za kwintal, podrożały również sucharki. Zastwierdzone zostały nowe ceny sucharków: 176 fr. kilo zamiast 164; 188 za miast 176 fr; 202 fr. zamiast 185 fr. Rogaliki kosztować będą 14 fr. zamiast 13 fr. Uległy również podwyżce ceny artykułów leczniczych: produkty te, między którymi znajdują się aspiryna podróżowała o 15-20 procent.

Trzeci incydent spowodowany przez U.S.A.

SAMOLOTY AMERYKAŃSKIE zaatakowały lotnisko radzieckie

(o 100 km. od granicy koreańskiej)

Energiczny protest rządu ZSRR

Wczoraj w godzinach porannych agencja Tass opublikowała protest rządu radzieckiego wystosowany do rządu USA w sprawie pogwałcenia terytorium Związku Radzieckiego przez lotnictwo amerykańskie.

Samoloty amerykańskie zaatakowały w okolicy Suchaja Rieczka położone o 100 km. od granicy radziecko-koreańskiej lotnisko radzieckie.

Wiceminister spraw zagranicznych ZSRR, Gromyko, złożył nagle protestacyjną na ręce ambasadora amerykańskiego w Moskwie. W nocy tej rząd radziecki domaga się ukarania winnych i zastanawia wszelkich środków, by podobne prowokacje nie miały w przyszłości miejsca. Nota radziecka podkreśla, że konsekwencje za tego rodzaju incydenty spadną na USA.

gdyż Stany Zjednoczone ponoszą za nie całkowitą odpowiedzialność.

Podobnie, jak w poprzednim wypadku prowokacji amerykańskiej, ambasador amerykański w Moskwie odmówił przyjęcia noty, motywując to tym, że siły amerykańskie operujące na Dalekim Wschodzie podlegają ONZ.

Sfery amerykańskie w Tokio zachowują milczenie, a w Waszyngtonie oświadczają, że nie otrzymano jeszcze żadnej noty radzieckiej. Amerykanie przyznają się do swych łotrów dopiero wtedy, gdy nie starczy im wykrętów do wypierania się ich.

POWIEKSZENIE amerykańskich sił okupacyjnych w Niemczech Zachodnich

Wysoki komisarz amerykański w Niemczech Zachodnich — generał Mac Cloy, oświadczył dnia 9 bm., że Stany Zjednoczone przysłały w najbliższej przyszłości znaczne oddziały wojskowe dla powiększenia sił okupacyjnych. Zródła dobrze poinformowane stwierdzają, że chodziłoby o 30.000 wojska.

W przewidywaniu rychłego ich przyjazdu Mac Cloy zarządził ewakuację 36 gmachów koszarowych po Wehrmachcie zajętych dotychczas przez 25 tysięcy dipisów. Dipisów tych Amerykanie postanowili ewakuować do gospodarki niemieckiej, czyli rozprawić do różnych gałęzi przemysłu niemieckiego.

Ze swej strony generał Handy, komendant amerykańskich sił zbrojnych w Europie, oświadczył dnia 9 bm. na konferencji oficerów amerykańskich, że wysokość przydziałów żołnierzy amerykańskich zostanie obniżona, aże-

12 października

DNIEM Wojska Polskiego

Na podstawie dekretu uchwalonego przez Radę Ministrów, zatwierdzonego przez Radę Państwa, dzień 12. 10 będzie Dniem Wojska Polskiego. Dzień Wojska Polskiego będzie manifestacją ścisłego związku narodu polskiego z jego siłami zbrojnymi, które zabezpieczają pokojową i twórczą pracę nad rozkwitem kraju i budową Polski socjalistycznej.

Dzień Wojska Polskiego ustanowiony w rocznicę bitwy pod Lenino uświęci braterstwo broni i wieczystej przyjaźni między Wojskiem Polskim a bohaterską armią radziecką, ostoją pokoju i socjalizmu.

Opracowany przez Achesona plan likwidacji Rady Bezpieczeństwa na komisji politycznej ONZ

Komisja Polityczna ONZ rozpoczęła dn. 9 bm. plan Achesona, mający na celu obejście Karty Narodów Zjednoczonych i umożliwienie amerykańskiej większości ONZ zlikwidowania Rady Bezpieczeństwa. Obecność delegata Związku Radzieckiego w Radzie Bezpieczeństwa i prawo weta, które może on zastosować krępuje, oczywiście, Amerykanów.

Foster Dulles (to on kilka dni przed agresją syngmanowskich wojsk odwiedził w Seulu marionetkę amerykańską — Syngmiana — i wydał ostatnie rozporządzenia), przedstawił

w komisji plan Achesona. Plan ten jest jaskrawym pogwałceniem samej istoty ONZ — pogwałceniem zasady jednomyślności pięciu wielkich mocarstw. Bez tej jednomyślności, większość (pod presją jednego mocarstwa) może narzucić swą wolę państwu od niego politycznie i gospodarczo zależnym. Doprowadzi to nieuniknienie do zdyktawienia ONZ jako między narodowej instytucji, której celem było uniknięcie konfliktów międzynarodowych przez pokojowe rozstrzygnięcie sporów.

Pravo weta istnieje w O. E.C.E., w Radzie Ministrów

paktu atlantyckiego w Zgromadzeniu Europejskim. Prawda jest, że Związek Radziecki tam nie bierze udziału i dlatego Amerykanie przestrzegają tego prawa. W radzie Bezpieczeństwa i w ONZ obecność Związku Radzieckiego ich krępuje. Plan Achesona zmierza więc do całkowitego przekształcenia ONZ w instrument polityki amerykańskiej, w instrument wojny.

Acheson proponuje: 1) zwołanie ogólnego zebrania ONZ w razie nagłej potrzeby w przeciągu 24 godzin, 2) stworzenie ekipy obserwatorów ONZ, której zadaniem jest informować ONZ w wypadku nagłej konieczności, 3) utworzenie wojsk ONZ, gotowych interweniować na jej wezwanie.

Sześć delegacji radzieckiej Wyszyński zaproponował przedyskutowanie każdego z tych punktów oddzielnie, celem wyjaśnienia zbyt ogólnikowych sformułowań, oraz sprecyzowania w jakich okolicznościach mają być one stosowane.

Dokończenie na str. 3

W odpowiedzi na drugie ultimatum Mac Arthura
do narodu koreańskiego

oddziały ludowe wzmożyły opór na wszystkich odcinkach frontu

Mac Arthur ogłosił przez rozgłoszenie radiowe z Tokio i Seulu oraz w setkach tysięcy

plotek — swoje drugie ultimatum do narodu koreańskiego. Żąda on, podobnie jak poprzednio, kapitulacji. Koreańczycy i tym razem odpowiedzieli wzmożonym oporem i zacieśnieniem walki na wszystkich odcinkach frontu. Wojska angielskie i australijskie (które wraz z 1-zą dywizją kawalerii przekroczyły 38 równoleżnik, przyjęte zostały na drodze wiodącej od Kaesong do stolicy Pjong-gang silnym ogniem broni automatycznej i moździerzy. Komunikat Kwatery Głównej przyznał, że straty są już bardzo ciężkie i że «jest wielu zabitych i rannych». Korespondent Reutera stwierdza,

choc (centralny odcinek) — natrafiła na zacieśniony opór i została wstrzymana.

Jedynie na wschodzie, gdzie lotnictwo amerykańskie dzień i noc bombarduje Wonsan wzniesając morze pożarów w promieniu 8 km. dookoła tego miasta (wiele miast stoi w płomieniach), VI-ta dy-

Trumanowski sztandar nad Koreą

14-godzinny strajk generalny w Turynie

Dnia 9 bm. związki zawo-

Faszystowski zamach na Jacques Duclos wywołał falę protestów

w całej Francji

Zamach w Auch na Sekretarza KPF, p. Jacques Duclos, wywołał w całej Francji potężną falę protestów. Biskup Auch oświadczył, że „potępia ten zamach, który został dokonany z okien seminarium duchownego w Auch, i że życzy, aby winni zostali szybko rozpoznani i zaaranżowani”.

P. Lescorot, deputowany departamentu Lot-et Garonne, oświadczył: „Ubolewam nad faktem, że są ludzie, którzy posługują się granatami jako metodą w dyskusji”.

W wielu fabrykach w całej Francji robotnicy przestali pracować i przesłali depesze solidarności do p. Duclosa.

W Tuluzie 5000 osób manifestowało w poniedziałek wieczór przeciw zbrodnicemu zamachowi faszystowskiemu.

Pięciu rannych w wyniku wybuchu granatu rzuconego na p. Duclos znajduje się w szpitalu w Auch. Jeden z nich znajduje się w dość ciężkim stanie i istnieje obawa, że konieczna będzie amputacja stopy.

Deklaracja Komitetu Centralnego KPF

Komitet Centralny KPF w specjalnie wydanym oświadczeniu „piętnuje melody hitlerowskie stosowane przeciw prawdziwym obrońcom interesów Francji...”

lamy na zakończenie deklaracji — jest przekonany, że wszyscy republikanie zamierzają swym oburzeniem przeciw zbrodniarzom faszystowskim, że słano w

Rozwścieczony
BYK

MINISTERIE

VAN BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE

05.48
bg. 1-09.2386.55
09.1-09.238

- 1 NOV 1950

ACD/ 95989

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMIDLEN

Kenmerk: Directie Algemene Zaken

Onderwerp:

Bijlagen:

 NIET O.K.
 ACD/ *VR*
 DAT: *3-11*
 PAR: *CUB*

Datum: 30 October 1950.

Nummer: 102298.

9426: KA
95158. 0095157

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de eer,
 onder verwijzing naar dezerzijdse brieven d.d. 6 en 16 Octo-
 ber 1950, Nos. 98788 en 101769 hierbij te doen toekomen
 aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst afschrift van een
 schrijven met bijlage, van Harer Majesteits Gezant te Wars-
 zawa d.d. 30 September 1950, No. 3309/729 betreffende ver-
 klaringen op 27 September 1950 voor de Poolse pers van
 Jhr. Sandberg, Bot, Flothuis en Braat, naar de inhoud waar-
 van moge worden verwezen.

h

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

Warschau, 30 September 1950

3309/729

DIENSTGEHEIM

Bezoek aan Polen van
Nederlandse intellectuelen.-

Ten vervolge op mijn brief no.3226/710
van 23 September heb ik de eer hiernevens
vertaling aan te bieden van wat de Warschause
bladen van 29 dezer gemeld hebben omtrent de
afscheids-verklaringen der 4 Nederlandse in-
tellectuelen, die Polen bezocht hebben.

Ik meen wel, dat het van enig belang zou
zijn te weten of de betrokkenen het eens zijn
met deze weergave van wat zij gezegd zouden
hebben. Mij valt het op, dat Jhr. Sandberg's
verklaring veel minder agressief lijkt dan
die van zijn 3 reisgenoten.-

GPL/NR

bijlage in 2-voud

DE GEZANT,

G.P.LUDEN

Aan Zijne Excellentie,
de Heer Minister van
Buitenlandse Zaken,
te
's-Gravenhage.-

DUTCH INTELLECTUALISTS ABOUT POLAND
Domestic Despatch

On September 27 a group of four Dutch intellectualists left Warsaw for Holland after a ten-day stay in Poland. Before their departure, the Dutch guests expressed admiration for the peaceful reconstruction of People's Poland. Mr. Jacob Bot, an architect, stated that his meeting with Polish artists imbued him with feelings of deep friendship and of a community of aims.

In Holland the situation is different. The majority of people, headed by the working class, are waging a difficult struggle for peace, making great sacrifices. The struggle is led by the Dutch Communist Party. A total of 400,000 signatures on the Stockholm Appeal was obtained in Holland. The Dutch Peace Committee is carrying on intensive preparations for the World Peace Congress.

"I am convinced that the Dutch delegation to the Congress will be large and strong", said Mr. Bot. Speaking about American aggression in Korea, Mr. Bot stated that the United States will not succeed in provoking a world war. In spite of the inhuman bombing of the Korean civilian population, the United States will not succeed in subjugating the nations of Asia.

W. Sandberg, Director of a museum in Amsterdam, said: "I deplore the fact that the Western press writes so little about Poland. I saw great, creative peaceful work in Poland. All the country's forces are aimed at reconstruction. In Holland reconstruction has also been started but, unfortunately, the major part of the country's forces are absorbed by war preparations. The Dutch nation does not want war and is imbued with an inflexible will for peace."

Mr. M. Fluthuis, a composer, said inter alia: "I admire the heroism of the Warsaw people in reconstruction. I compare this with Rotterdam, the devastation of which is trifling in comparison with Warsaw. Similarly, the reconstruction of Rotterdam is trifling in comparison with the reconstruction of Warsaw."

Mr. B. Breat, a sculptor, said inter alia: "The achievements of the Polish nation in the fight for peace are greater than in Holland where we could not provide an adequate response to the Stockholm Appeal because meetings and action for peace are forbidden in our country." Zycie Warszawy No. 268 September 29 and others
(59 lines) Verbatim.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 27 October 1950

No. : 95158

Bijl.: gene

Betr.: Poolse lectuur in de Mijnstreek

VERTROUWELIJK

Onder verwijzing naar Uw schrijven d.d. 16.10.50,
No. 429 Kab. heb ik de eer U te berichten, dat ik het zeer
op prijs zou stellen, indien deze berichtgeving geconti-
nueerd kon worden.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

ls Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

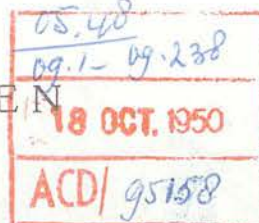
Aan de Heer Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie
bij het Gerechtshof
te
's-HERTOGENBOSCH

Ontv. bew:

Rappel :

Antwoord :

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE ZAKEN
'S-GRAVENHAGE

VERZOEKE BIJ BEANTWOORDING, KENMERK, ONDERWERP, DATUM EN NUMMER TE VERMELDEN

Kenmerk: Directie Algemene Zaken/AZ

Datum: 16 October 1950.

Onderwerp: Jhr. Sandberg en 3 anderen in Polen.

Nummer: 101769

Bijlagen:

VERTROUWELIJK

Ik heb de eer Uw aandacht te vestigen op de verklaringen, welke op 27 September 1950 te Warszawa voor het Poolse pers-bureau PAP zouden zijn afgelegd door:

- X Jhr. Sandberg, directeur van het Stedelijk Museum, Amsterdam,
- X J. Bot, architect, Nieuweweg 40, Amsterdam,
- X M. Flothuis, componist, Stadhouderskade 141, Amsterdam en
- X L. P. J. Braat, beeldhouwer, Amstel 250, Amsterdam.

Van deze verklaringen werd de tekst volgens inliggende copie opgenomen in het wekelijks "Informatie Bulletin" No. 105 d.d. 5 October 1950, uitgegeven door het Poolse Gezantschap hier ter stede.

Eveneens verschenen deze verklaringen in een in de Engelse taal gestelde publicatie van genoemd Gezantschap. Copie van bijlage dezès is tevens aangeboden aan de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en aan de Burgemeester van Amsterdam.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
De Chef der Directie,

Aan de Binnenlandse
Veiligheidsdienst.

AFSCHRIJFT.Nederlandse intellectuelen spreken over hun verblijf in Polen en de strijd om de vrede.

Op 27 September heeft een groep van 4 Nederlandse intellectuelen na een 10-daags verblijf in Polen Warszawa verlaten en de terugreis naar Nederland aanvaard. Voor hun vertrek drukten de Nederlandse gasten in een gesprek met een vertegenwoordiger van het Poolse Persbureau PAP hun bewondering uit voor de vreedzame opbouw van het Nieuwe Polen.

Jhr. W.S.H.B. Sandberg, directeur van het Stedelijk Museum te Amsterdam, verklaarde o.a. dat het herstel van de oorlogsverwoestingen in Polen veel sneller gaat dan in West-Europa. "Ik heb na de oorlog vele landen bezocht - zei de heer Sandberg - maar ik heb geen land gezien, dat zozeer van de oorlog heeft geleden als Polen. De snelheid waarmee bij U de schade wordt hersteld, is verbazingwekkend. Ik bewonder het enthousiasme, waarmee het Poolse volk zijn steden en zijn industrie herstelt. Ik betreur het, dat de Westerse pers zo weinig over Polen schrijft. In Polen heb ik grote, scheppende vredesarbeid gezien - alle krachten des lands zijn gericht op de wederopbouw. Ook Nederland is aan zijn herstel begonnen, doch helaas wordt het grootste deel van 's lands krachten gebruikt voor oorlogsvoorbereiding. Het Nederlandse volk wil geen oorlog en is bezield door een onwrikbare vredeswil".

Jacob Bot, architect, verklaarde, dat de kennismaking met Poolse kunstenaars bij hem een gevoel van diepe vriendschap en van gemeenschappelijkstreven heeft achtergelaten.

"In Polen - sprak de heer Bot - kan men een geweldige inspanning zien om een schitterende ontwikkeling van de kunst mogelijk te maken. Als architect interesseerde ik mij vooral voor de herbouw van de Poolse steden. Ik heb grote waardering voor de Poolse urbanistische plannen. Het Poolse volk kan zich beroemen op zulke grote resultaten bij de wederopbouw en in de strijd om de vrede, omdat het de weg naar een opbouw van het socialisme is ingeslagen.

Ten aanzien van de Amerikaanse agressie op Korea gaf de heer Bot als zijn mening te kennen, dat het de Verenigde Staten niet zal gelukken om een wereldoorlog uit te lokken; ondanks de onmenselijke bombardementen op de Koreaanse burgerbevolking zullen de Verenigde Staten niet in staat zijn de volkeren van Azië aan zich te onderwerpen.

De componist M. Flothuis verklaarde o.a.: "Ik bewonder het heroïsme, dat de bevolking van Warszawa aan den dag legt bij de wederopbouw. Onwillekeurig vergelijk ik dit met Rotterdam, waarvan de verwoesting slechts kinderspel is vergeleken met Warszawa, en evenzo is de wederopbouw van Rotterdam kinderspel in vergelijking met de opbouw van Warszawa. In Polen treft het me in de eerste plaats, dat hier het hele volk aandeel neemt in de opbouw van het land, zonder onderscheid der overtuiging. Ik heb vooraanstaande Katholieken ontmoet, die een levendig aandeel nemen in de bouw van het Nieuwe Polen en van de vrede.

Als componist bewonder ik de rijke scheppingsmogelijkheden van de hedendaagse Poolse muziek, het hoge peil der werken en de goede muziekuittgaven."

De heer P.L. Braat, beeldhouwer, zei o.a.: "Ik was reeds in Polen om aan het Congres van Intellectuelen ter Verdediging van de Vrede te Wroclaw deel te nemen en ik ben vol bewondering voor de geweldige vorderingen, die het herstel heeft gemaakt in deze twee jaren, die ons scheiden van het Congres van Wroclaw. De resultaten welke het Poolse volk heeft bereikt in de strijd om de vrede zijn groter dan die van Nederland, waar wij niet in voldoende mate konden antwoorden op de oproep van Stockholm, aangezien vele vergaderingen en acties voor de vrede bij ons verboden zijn geworden".

Zijn oordeel over de Amerikaanse agressie op Korea drukte de heer Braat op de volgende wijze uit: "De Verenigde Staten hebben door hun agressie op Korea alle Aziatische volkeren tegen zich in het harnas gejaagd. Zelfs enkele conservatieve Nederlanders beschouwen de Amerikaanse agressie op Korea als een domme actie, welke verderfelijk is voor de USA zelf. Iedere Amerikaanse bom, die op Korea valt, strekt de volken van Azië tot een leer - hetgeen van grote invloed is op de situatie van Indo-China, Indonesië, India enz. Korea is blijkbaar een wanhoopsdaad van Amerikaanse agressie. De wereldopinie wil geen oorlog, en zal de aanvallers dwingen om zich terug te trekken."

PROCUREUR - GENERAAL
FGD. DIRECTEUR VAN POLITIE
TE 'S-HERTOGENBOSCH

05.48
09.1-09.238

Afd. No. 429-Kab.--
Pol. Bijl. 3.

'S-HERTOGENBOSCH. 16 October 19 50.

Betreffende: Poolse lectuur in de
Mijnstreek.

Ter beschikking doorgezonden aan
het Hoofd van de Binnenlandse Veilig-
heidsdienst, Javastraat 68, te 's-Gra-
venhage.

In verband met de beantwoording
van de door de inspecteur-rijksrecher-
cheur Erasmus aan het slot van diens
rapport gestelde vraag, wordt gaarne
bericht ingewacht.

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

A.H.M.H. Receveur. a.g.
A.H.M.H. Receveur. a.g.

No. 1007

Betreffende: strekking Poolse lectuur Mijnstreek.

Met verwijzing naar mijn rapport dd. 17-8-50 No. 977, heb ik de eer UEGA te berichten, dat in het Poolse blad "Rzeczpospolita" een artikel voorkomt, hetwelk vrij vertaald als volgt luidt: "Nederlandse intellectuelen in Polen."

Reeds enige dagen verblijft een groep Nederlandse intellectuelen als gast te Warschau. Deze gasten zijn: de architect J. BOT, de artist-beeldhouwer P. BRAAT, de Directeur van het Stedelijk Museum te Amsterdam, W. ZANDBERG, alsmede de componist-publicist M. PLOTHUIS.

Deze gasten bezochten in Warschau het national museum, werkplaatsen, alsmede studie-inrichtingen van het conservatorium. Verder onderhielden zij zich met onze plastische kunstenaars, onze componisten en architecten. Vanuit Warschau begaven de gasten zich naar Posnan en Bieskupin, alwaar zij kennis maakten met onze opgravingen (een paaldorp van vóór enkele duizenden jaren). Daarna bezochten zij Krakau. Wanneer het gezelschap op 25.9.50 te Warschau zal zijn teruggekeerd, zal aldaar een samenkomen plaats vinden tussen de Nederlandse intellectuelen en de leden van het Pools Comité voor de Vrede."

In de Gazeta Polska van 30 September 1950 komt het volgende artikel voor:

"Uitgewezen Polen uit België te Warschau.

Op 28 September 1950 kwam een groep van twaalf uitgewezen Polen uit België te Warschau aan. Op het perron werden zij hartelijk begroet door de Poolse bevolking. Namens de uitgewezenen bedankte de Heer Lukasz BUJACKI, lid van Rada Narodowa in België. BUJACKI, die gedurende 24 jaren in de Belgische mijnen werkzaam is geweest, was lid van de Belgische illegaliteit. Het samengestroomde publiek heeft een hoera uitgebracht op de werkende klasse van België, die solidair met de internationale werkende klasse, voor de vrede strijdt."

Ik moge UEGA beleefd verzoeken mij wel te willen doen weten of met deze berichtgeving moet worden doorgegaan. Ik meende destijds te hebben begrepen, dat zich dit slechts over een paar maanden zoum uitstrekken.

De Inspecteur A

M. Erasmus

aan
den Heer Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie

te

s-Hertogenbosch.

Procureur-Generaal
fgd. Directeur van Politie

Ingekomen: 14 Oct 50

Afd. *Just.* No. *429* - *Kab*